

Suudi Arabistan'a İhracat ve Suudi Arabistan'da Yatırım

Suudi Arabistan'a İhracat Yapmak İçin Doğru Ürünleri Seçmek

Suudi Arabistan'a İhracat Yapmak İçin Doğru Ürünleri Seçmek	1
1. Giriş	2
2. Suudi Arabistan Ekonomik ve Ticari Veriler	2
3. Dış Ticaret Göstergeleri	3
3.1. Suudi Arabistan'ın İthal Ettiği İlk 5 Kalem Ürün	3
3.2. Türkiye ile Ticaret Hacmi	4
4. Türkiye-Suudi Arabistan İkili Ticareti	4
4.1. Türkiye'nin Suudi Arabistan'a İhracatı	4
4.2. Türkiye'nin Suudi Arabistan'dan İthalatı	4
5. Vision 2030 ve Yatırım Fırsatları	4
5.1. Yenilenebilir Enerji ve Teknoloji	5
5.2. Sağlık ve Turizm	5
6. Suudi Arabistan'da Şirket Kurma	5
6.1. Yasal Avantajlar	5
6.2. İş Ortaklıkları	6
6.3. İş Yaparken Dikkat Edilmesi Gerekenler	6
1. Gümrüklerdeki Beklentiler	6
2. SABER Kaydı	7
3. SASO Belgesi	7
4. SFDA Onayları	7
7. Sonuç	7

1. Giriş

Suudi Arabistan, son dönemde dünyada en hızlı değişim geçiren ülkelerden biri. Bu satırların yazarı olarak ben 2017-2018 yıllarında Suudi Arabistan'ın komşusu Kuveyt'te bulunurken, Suudi Arabistan'ın bugün böyle bir hale geleceği belirtilse asla inanmazdım. Pandemi sırasında bir dönem ticaretimizde krizler de yaşadığımız Suudi Arabistan değişiyor. İhracatımızdaki yeri de öyle.

Türkiye'nin ihracat ajansı BAZ Girişim olarak bu yazımızda, dünyanın en büyük petrol rezervlerinden birine ev sahipliği yapan Suudi Arabistan'ı ele alacağız. Enerjiye dayalı ekonomisini çeşitlendirmeye çalışan Suudi Arabistan'ın Trump sonrası dünyada değişen dengelerine de göz atacağız. Yazımızda ayrıca Suudi Arabistan'ın yenilikçi projelerini de inceleyeceğiz.

2. Suudi Arabistan Ekonomik ve Ticari Veriler

- **Nüfus:** 36 milyon (2024)
- **GSYİH:** 1,1 trilyon USD (2023)
- **Kişi Başına Milli Gelir:** 32,530 USD
- **Doing Business Endeksi:** 62 (2020)
- **World Competitiveness Index:** 24 (2023)

Suudi Arabistan, ekonomik büyüklük açısından Orta Doğu'nun lideri konumunda. Arap yarımadasındaki ülkelerin gümrük birliği olan Körfez İşbirliği Konseyi - Gulf Cooperation Council'de de Suudi Arabistan öncü. Bu birlikte Birleşik Arap Emirlikleri, Katar, Kuveyt, Umman, Bahreyn ve Suudi Arabistan olmak üzere altı ülke var. Bu ülkelerin en büyüğü Suudi Arabistan.

Suudi Arabistan'ın nüfusunun büyük çoğunluğu Sünni. Bölgede bir zamanlar muhafazarlığın ve gericiğin timsali olarak görülen Suudi Arabistan çok değişmiş durumda. Muhammed Bin Selman yönetiminde Suudiler, bugün reformun bayraktarlığını yapan bir noktaya evrilmiş durumda. Suudi Arabistan resmen kabuk değiştiriyor.

Siyasi olarak bölgede İran ile büyük bir çekişme içinde olan Suudiler, yarımada'nın doğu kısmında üzerinde Şiiilerin yaşadığı petrol yataklarından dolayı İran tarafından sıklıkla rahatsız ediliyor. Ayrıca, İran'ın devrimini yarımada'ya ihraç etmesinden korkuyor. Yemen, İran ve Suudi Arabistan arasında çekişmenin savaşa döndüğü bir yer olmuş durumda.

Suudiler bu denge içinde Batı'nın silah teknolojisine yaslanmak zorunda kalıyor. Batı ile derinlikli ilişkiler geliştiriyor. Trump'ın bir önceki döneminde İsrail'le Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirliklerinin arasında imzalanan İbrahim Anlaşması da bu noktada bölgede İran'ın yalnızlaştırılması bakımından önemli. Trump'ın ikinci döneminin bölgede Suudilerin daha da Batı yanlısı bir tutum almasını beraberinde getirecek gibi görünüyor.

Suudi Arabistan, bir zamanlar ülkede petrol ve hurma dışında bir şeyin üretilmediği bir bölgeydi. Şimdi ise ülke büyük bir dönüşüm içinde. Petrol sonrası çağa kendini hazırlamak isteyen bir hükümet ve iddialı projeleri var. Bu öyle bir dönüşüm ki, bugün Suudi Arabistan, dünya üzerindeki vinçlerin yüzde 70'ine ev sahipliği yapıyor. Böyle bir ortam Türk ihracatçıları için de önemli fırsatlar barındırıyor. Bunlara geçmeden önce Suudi Arabistan'ın dış ticaret göstergelerine bakalım.

3. Dış Ticaret Göstergeleri

Suudi Arabistan, ithalat ve ihracat hacmiyle Orta Doğu'nun ticaret merkezi konumunda. 2023 yılında ithalatı 200 milyar USD seviyesine ulaştı. En çok ithalat yaptığı ülkeler arasında Çin, ABD, Almanya ve Hindistan yer alıyor. Türkiye ise Suudi Arabistan'ın ticaretinde yükselen bir paya sahip.

3.1. Suudi Arabistan'ın İthal Ettiği İlk 5 Kalem Ürün

- **Motorlu Kara Taşıtları ve Parçaları:** 20 milyar USD
- **Makine ve Mekanik Cihazlar:** 15 milyar USD
- **Elektrikli Makineler ve Cihazlar:** 10 milyar USD
- **Kimyasallar ve Plastik Ürünler:** 8 milyar USD
- **Eczacılık Ürünleri:** 5 milyar USD

3.2. Türkiye ile Ticaret Hacmi

Türkiye, Suudi Arabistan'a başta gıda ürünleri, tekstil, otomotiv yan sanayi ve inşaat malzemeleri ürünleri ihraç ediyor. 2023 yılında iki ülke arasındaki ticaret hacmi 6 milyar USD seviyesine ulaştı. Bu oldukça yüksek bir rakam. Suudi Arabistan'dan ithal edilen başlıca ürünler ise petrol ve petrokimya türevleri.

4. Türkiye-Suudi Arabistan İkili Ticareti

4.1. Türkiye'nin Suudi Arabistan'a İhracatı

Bir dönem Suudi Arabistan ilişkilerimiz oldukça kötüydü. Sonrasında hızla toparlandı. Türk ihracatçısı bugün bölgede yeniden oldukça aktif duruma geldi. Türk ihracatçıları, Suudi Arabistan'a başlıca aşağıdaki alanlarda ihracat yapmakta. Bunların yanı sıra, Suudi Arabistan, diğer birçok sektörümüz için de önemli potansiyeller vaat ediyor.

- **Gıda ve Tarım Ürünleri:** Un, süt ürünleri, yağ sebze ve meyve.
- **İnşaat Malzemeleri:** Demir-çelik ürünleri ve izolasyon malzemeleri.
- **Kimyasal ve Plastik Ürünler:** Boyalar, polimerler ve plastik hammaddeler.
- **Tekstil ve Hazır Giyim:** Halılar, yatak örtüleri ve ev tekstili.

4.2. Türkiye'nin Suudi Arabistan'dan İthalatı

“Suudi Arabistan ne ithal ediyoruz?” dersek ise aşağıdaki ürünleri sıralayabiliriz.

- **Petrol ve Petrol Türevleri:** Bu ürünler zaten Suudi Arabistan'ın ihracatının %70'ini oluşturuyor.
- **Plastik Hammaddeler:** Türk sanayisi için kritik öneme sahip.
- **Gübreler ve Kimyasallar:** Tarım sektöründe yaygın olarak kullanılan ve hammaddesi yine petrokimya olan gübreler.

Suudi Arabistan'daki fuarlara katılım için aşağıdaki bağlantıyı inceleyebilirsiniz.

<https://www.scega.gov.sa/en/Pages/SCEGAEvents23En.aspx>

5. Vision 2030 ve Yatırım Fırsatları

MBS olarak bilinen Suudi Arabistan Kralı Muhammed Bin Selman tarafından açıklanan Vision 2030 programı, Suudi Arabistan'ın petrole bağımlılığını azaltmayı ve yenilikçi sektörleri teşvik etmeyi amaçlıyor. Türk firmaları için bu program çerçevesinde çok cazip fırsatlar bulunuyor:

5.1. Yenilenebilir Enerji ve Teknoloji

Güneş ve rüzgar enerjisi projelerine yapılan yatırımlar, bu sektördeki Türk şirketleri için geniş bir pazar sunmaktadır. Ayrıca, akıllı şehir projeleri kapsamında dijital çözümlere olan talep artmaktadır. Müteahhitlik projeleri ve teknik müşavirlik işleri için de önemli fırsatlar bu coğrafyada geçmişte olduğu gibi hep var.

5.2. Sağlık ve Turizm

Turizmde [NEOM](#) ve Kızıldeniz Projeleri gibi dev yatırımlar, Türk müteahhitlik firmaları ve otel ekipmanları ihracatçıları için büyük fırsatlar yaratmaktadır. Sağlık sektöründe ise tıbbi cihaz ve ilaç ihracatımız için Suudi Arabistan, sürekli büyüyen bir pazar sunuyor. Halihazırda hükümetin devasa nitelikte projeleri var.

6. Suudi Arabistan'da Şirket Kurma

6.1. Yasal Avantajlar

Bölgede eskiden yerli çoğunluğu olmadan şirket kurulamıyordu. Buna Kefalet sistemi deniyordu. Bu değişti ama uygulamada hala zorluklar bulunabiliyor. Suudi Arabistan'da bugün yabancılara %100 yabancı mülkiyetli şirket kurabiliyor. Ayrıca, vergi teşvikleri ve şirket kurma süreçlerindeki sadeleştirmeler, Türk girişimciler için cazip bir ortam yaratıyor.

Suudi Arabistan, vergi politikalarıyla yatırımcılar için oldukça cazip. Ülkede kurumlar vergisi oranı %20 iken, katma değer vergisi %15 seviyesindedir. Kişisel gelir vergisi, arazi vergisi ve emlak vergisi ise uygulanmamaktadır. Bu avantajlar, Suudi Arabistan'ı yatırım ve iş geliştirme için ideal bir pazar haline getirmektedir.

6.2. İş Ortaklıkları

Suudi Arabistan'da iş yapmak için yerli distribütörlerle işbirliği çok kritik. Bölgede aşiret kültürü çok yaygın. Bunun bilincinde olmak gerekli. Suudilerin iş kültürü bizden biraz farklı olsa da, iş yapmada Türklerle yine de iyi anlaşılır. Bölge kültürü ile iş yaparken sabırla hareket etmek, yüzyüze ilişkileri tercih etmek, kişileri ülkemizde üst düzey ağırlamak gibi hususlara dikkat etmek gerekli. Ayrıca, pazara girişte ortak girişim modelleri, yerel piyasada daha geniş bir yer edinmek isteyen şirketler için stratejik bir avantaj sağlayabilir.

Suudi Arabistan'da ve Körfez bölgesinde yerel partner ararken aşağıdaki siteleri inceleyebilirsiniz.

- <https://modon.gov.sa/en/Partners/Factories/Pages/default.aspx>
- <https://abc-gcc.net/>
- <https://www.findsaudi.com/>
- <https://www.eyeofriyadh.com/directory/>

6.3. İş Yaparken Dikkat Edilmesi Gerekenler

1. Gümrüklerdeki Beklentiler

- **Belge Gereklikleri:** Suudi Arabistan'a yapılacak ihracatta ürünle ilgili gerekli tüm belgelerin eksiksiz hazırlanması durumunda sıkıntılarla karşılaşmazsınız.
- **Sertifikalar:** Ürünün niteliğine bağlı olarak kalite, güvenlik ve uygunluk belgelerini mutlaka önden hazırlamanız gerekli.

2. SABER Kaydı

- **SABER Kaydı - Elektronik Ürün Kayıt Sistemi:** 2019 yılında devreye alınan SABER sistemine mutlaka ürün kaydını yapmanız gerekiyor. Aksi durumda ithalatı yapamazsınız.

3. SASO Belgesi

- **Standartlara Uygunluk:** Suudi Arabistan Standartlar Kurumu (SASO) tarafından belirlenen kriterlere uygunluk belgeleri, ihracat süreçleriniz için kritik. Bu belgeyi ülkemizde TSE veya akredite edilmiş özel belgelendirme kuruluşları verebiliyor. SASO belgesi olmadan ürünler gümrükten çıkamaz.

4. SFDA Onayları

- Suudi Arabistan Gıda ve İlaç Kurumu (SFDA) tarafından belirlenen standartlara uygunluk için bu onayın alınması gerekli. Bu noktada bir danışmanla çalışmanızı öneririz.

7. Sonuç

Suudi Arabistan, Türk ihracatçıları için geniş fırsatlar sunan bir pazardır. Vision 2030 reformları, Suudi ekonomisinin farklı sektörlerinde yenilikçi iş modellerine olanak sağlamaktadır. BAZ Girişim olarak, Suudi Arabistan'da başarılı bir ticaret stratejisi oluşturmanız için gereken desteği sağlamaktayız. [Siz de ücretsiz ihracat check up hizmetimiz için tıklayın.](#)

BAZ GİRİŞİM

Ücretsiz İhracat Check-up

🕒 30 min

📄 Web conferencing details provided upon confirmation.

-İhracata İlişkin Altyapı

-İhracat Desteklerine İlişkin Altyapı

-Dijital İhracat Pazarlamasına İlişkin Altyapı

Select a Date & Time

< November 2024 >

MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Time zone

🌐 Turkey Time (22:35) ▼

BAZ Girişim

İhracat Mentorunuz BAZ
Girişim, küresel pazarları
kazanmada devlet
destekleri, dijital
pazarlama ve ihracat
danışmanlığıyla yanınızda.

bazgirisim.com

info@bazgirisim.com

+90 312 418 46 58